

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий інститут журналістики

Кафедра кіно- і телемистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Майстерність сценариста: уміння та навички

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітньо-наукова програма
вид дисципліни:

02 Культура і мистецтво
021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
перший, бакалавр
Сценарна майстерність і режисура кіно та телебачення
вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022 / 2023
Семестр	5 / 6
Кількість кредитів ECTS	6/4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік /екзамен
Викладач:	Толстих І.М.

Пролонговано: на 20__ 20__ н.р. _____ (_____) «__» 202__ р.

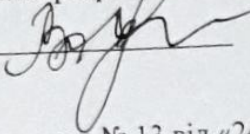
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

КИЇВ – 2022

Розробник: викладач кафедри кіно- і телемистецтва Толстих Ігор Михайлович

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

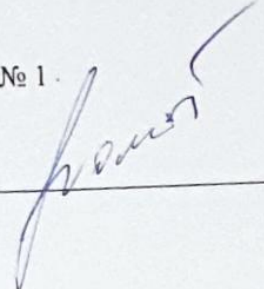

проф. Віта ГОЯН

Протокол № 13 від «24» червня 2022 р.

Схвалено науково-методичною радою навчально-наукового інституту журналістики

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1.

Голова науково-методичної комісії

Анастасія ВОЛОБУЄВА

1. Мета дисципліни: поглиблення студентами знань та навичок розробки літературних сценаріїв.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

Базові вміння виразної драматургічної та візуальної розробки екранного твору.

3. Анотація навчальної дисципліни: навчальна дисципліна «Майстерність сценариста: уміння та навички» є нормативною дисципліною. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти набувають знання та навички розробки літературних сценаріїв на основі класичних і сучасних драматургічних технологій.

4. Завдання (навчальні цілі):

Загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати теоретичні знання у практичній роботі у навчальній телестудії та в ході відеозйомок.
3. Здатність планувати та управляти часом.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності в кіно і телебаченні.
5. Здатність спілкуватися державною (українською) мовою як усно, так і письмово.
6. Здатність володіти професійною термінологією, в тому числі і запозиченою з іноземних мов.
7. Здатність вчитися екранних професій та оволодівати сучасними знаннями в аудіовізуальному мистецтві і виробництві.
8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
9. Здатність бути критичним і самокритичним.
10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
11. Здатність генерувати нові творчі ідеї.
12. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми які виникають у ході творчого процесу.
13. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
14. Здатність працювати у творчій команді.
15. Навички міжособистісної взаємодії.

5. Результати навчання змістової частини дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий</u> критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати історичний досвід та сучасний стан сценарних технологій	Лекція, практичне заняття	6/4	10
1.2	Володіти технологією вибудовування характеристик персонажів	Самостійна робота	12/8	20
1.3	Володіти технологією побудови драматургічних «арок» загальної дії та персонажів	Лекції, практичні заняття	6/4	10
2.1	Розуміти специфіку розробки сценаріїв різних видів та жанрів екранних творів	Самостійна робота		
2.2	Вміти шукати, досліджувати і відбирати необхідні факти.	Самостійна робота	12/8	20

3.1	Вміти розкрити власний творчий задум в актуальному сюжеті	Самостійна робота	12/8	20
4.1	Вміти візуалізувати первинний драматургічний задум	Підсумкова КР	12/8	20
	Разом		60/40	100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1. 1	2. 1	2. 2	3.1
Володіти драматургічними виражальними засобами при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.		+		
Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.		+		+
Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти кіно і телебачення, вміти реалізовувати жанрові елементи аудіовізуальної драматургії	+		+	
Виявляти високий рівень сценарно-режисерської професійної культури	+			+

7. Схема формування оцінки.

Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Впродовж семестру близько 50% відводиться на аудиторне навчання, близько 50% – на самостійну роботу. За семестр студент може максимально набрати 100 балів.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

5 семестр

Змістовий модуль 1: Співпраця сценариста та режисера в ході розробки звуко-зорового проекту екранного твору

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання	
	Min – 30 балів	Max – 50 балів
Усна відповідь і участь у практичних заняттях	$5 \times 3 = 15$	$5 \times 3 = 15$
Самостійна робота	$5 \times 3 = 15$	$5 \times 7 = 35$
Загальна оцінка за період навчання	30	50

Змістовий модуль 2: Технології візуалізації драматургічного матеріалу екранного твору

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання	
	Min – 30 балів	Max – 50 балів
Усна відповідь і участь у практичних заняттях	$5 \times 3 = 15$	$5 \times 3 = 15$
Самостійна робота	$5 \times 3 = 15$	$5 \times 7 = 35$
Загальна оцінка за період навчання	60	100

Підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – залік

- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 100 балів

Студент, який набрав меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 48 балів, пише підсумкову контрольну роботу на 20 балів з семестрового модулю 2, а в разі невиконання цього положення оцінювання знань проводить викладацький колоквіум, який дає студенту тестові завдання з відповідної навчальної дисципліни та приймає рішення про подальший його допуск до навчання.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	24	24	12	60
Максимум	40	40	20	100

Підсумкове оцінювання:

6 семестр

- форма оцінювання – екзамен

Змістовий модуль 1: Мова як провідний вектор розкриття змісту аудіовізуального твору

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання	
	Min – 15 балів	Max – 25 балів
Усна відповідь і участь у лабораторних	$5 \times 1 = 5$	$5 \times 2 = 10$
Відеоробота	$5 \times 2 = 10$	$5 \times 3 = 15$
Загальна оцінка за період навчання	18	30

Змістовий модуль 2: Екранна реалізація літературного сценарію

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання	
	Min – 18 балів	Max – 30 балів
Усна відповідь і участь у лабораторних	$6 \times 1 = 6$	$5 \times 3 = 15$
Модульна контрольна робота (відео)	$6 \times 2 = 12$	$5 \times 3 = 15$
Загальна оцінка за період навчання	18	30

Студент, який набрав меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 60 балів, пише підсумкову контрольну роботу на 20 балів з семестрового модулю 2, а в разі невиконання цього положення оцінювання знань проводить викладацький колоквиум, який дає студенту тестові завдання з відповідної навчальної дисципліни та приймає рішення про подальший його допуск до навчання.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	екзамен	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.2. Організація оцінювання:

5 семестр

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у формі семестрового оцінювання (практичні заняття, самостійна робота, модульні роботи) і підсумкової контрольної роботи, якщо студент не набрав необхідної кількості підсумкових балів – 60.

Змістовий модуль 1: Сучасні технології сценарної творчості

Тема 1. *Сценарій як ідейно-художня та технологічна основа аудіовізуального твору – світові практики.*

Тема 2. *Технологічні етапи розробки сценарію в професійному фільмовиробництві*

Тема 3. *Сторітелінг як метод створення сценарію рекламної кінопродукції*

Змістовий модуль 2: Розгортання сюжету в фабулу

Тема 4. *Сюжет як концентрований вираз драматургічних конфліктів, його становлення*

Тема 5. *Елементи структури драматургчної фабули*

Тема 6. *Форми написання сценаріїв різних видів екранних творів*

В якості самостійної роботи студенти розробляють синопсиси літературних сценаріїв та переводять драматургічний матеріал в звуко-зорову модель майбутнього екранного твору, знімаючи фрагменти визначальних елементів вузлових сцен.

Всі семестрові роботи (практичні, самостійна робота) мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися на корпоративну пошту або в Google клас у робочий час. На перевірку (перегляд та аналіз) роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив заняття, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення практичного заняття.

6 семестр:

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у формі екзамену

Змістовий модуль 1: Мова як провідний вектор розкриття змісту аудіовізуального твору

Тема 1. *Форми закадрових текстів і техніки безпосереднього звертання автора до глядача*

Тема 2. *Побудова драматургічного діалогу*

Тема 3. *Репліка як драматургічний інструмент*

Змістовий модуль 2. Екранна реалізація літературного сценарію

Тема 4. *Особливості поєднання мовних та візуальних чинників екранного твору в різних видах і жанрах аудіовізуальної творчості*

Тема 5. *Органічність мовних характеристик персонажів як вираз характерів та атмосфери конфліктних ситуацій*

Тема 6. *Взаємопов'язаність характеру персонажів, діалогічного спілкування та побудови мізансцен*

В якості самостійної роботи студенти створюють екранну бакалаврську роботу на основі попередньо розробеного літературного сценарію.

Всі поточні семестрові роботи (лабораторні, самостійна робота) мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися на корпоративну пошту або в Google клас у робочий час. На перевірку (перегляд та аналіз) роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив заняття, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення лабораторного заняття.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ, ПРАКТИЧНИХ ТА САМОСТІЙНИХ
ЗАНЯТЬ**

5 семестр

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Самостійні	Практичні
Змістовий модуль 1				
Сучасні технології сценарної творчості				
1	<i>Тема 1. Сценарій як ідейно-художня та технологічна основа аудіовізуального твору – світові практики</i>	2	10	10
2	<i>Тема 2. Технологічні етапи розробки сценарію в професійному фільмовиробництві</i>	2	30	10
3	<i>Тема 3. Сторітелінг як метод створення сценарію рекламної кінопродукції</i>	4	20	10
	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
Змістовий модуль 2				
Розгортання сюжету в фабулу				
4.	<i>Тема 4. Сюжет як концентрований вираз драматургічних конфліктів, його становлення</i>	2	6	6
5	<i>Тема 5. Елементи структури драматургчної фабули</i>	2	20	10
6	<i>Тема 6. Форми написання сценаріїв різних видів екранних творів</i>	2	20	10
	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
	<i>Всього лекційних, самостійних, практичних</i>	14	110	56

Загальний обсяг **180 год.**, в тому числі:

Лекцій – **14** год.

Самостійна робота – **110** год.

Практичні роботи – **56** год.

6 семестр

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Самостійні	Практичні
Змістовий модуль 1				
Мова як провідний вектор розкриття змісту аудіовізуального твору				
1	<i>Тема 1. Форми закадрових текстів і техніки безпосереднього звертання автора до глядача</i>		10	10
2	<i>Тема 2. Побудова драматургічного діалогу</i>		10	10
3	<i>Тема 3. Репліка як драматургічний інструмент</i>		10	10
	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
Змістовий модуль 2				
Екранна реалізація літературного сценарію				
4.	<i>Тема 4. Особливості поєднання мовних та візуальних чинників екранного твору в різних видах і жанрах аудіовізуальної творчості</i>		6	10
5	<i>Тема 5. Органічність мовних характеристик персонажів як вираз характерів та атмосфери конфліктних ситуацій</i>		10	10
6	<i>Тема 6. Взаємопов'язаність характеру персонажів, діалогічного спілкування та побудови мізансцен</i>		10	10
	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
Всього лекційних, самостійних, лабораторних				
			60	60

Загальний обсяг **120 год.**, в тому числі:

Самостійна робота – **60 год.**

Практичні роботи – **60 год.**

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Десятник Г.О. Майстерність екранної творчості : навчальний словник-довідник [наук. ред. проф. Горевалов С.І.] – К. : Вид-во КНУ, 2015. – 236 с. 3.
2. Десятник Г.О. Від задуму до екрана : тексти лекцій з дисципліни «Технологія творчо-виробничих відносин в кіно і телебаченні» [наук. ред. проф. Горевалов С.І.]. – Київ: Вид-во КНУ ім. Тараса Шевченка, 2015. – 226 с.
3. Десятник Г.О. Професія: сценарист кіно і телебачення: тексти лекцій [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В.]. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2021. – 57 с.
4. Десятник Г.О. Основи науково-популярного кіно і пізнавального телебачення: тексти лекцій [наук. редактор проф. Горевалов С.І.] – Київ, Вид-во КНУ, 2018. – 164 с.
5. Десятник Г.О. Основи екранної документалістики: тексти лекцій з дисципліни «Основи документалістики». – Київ: Вид-во КНУ ім. Тараса Шевченка, 2016. – 288 с.
6. Десятник Г.О., Лимар Л.Д. Дієвий аналіз аудіовізуальної драматургії: тексти лекцій [науковий редактор: професор, доктор наук із соціальних комунікацій Пономаренко Л.Г.]. Київ: Навчально-науковий інститут журналістики КНУ, 2022. – 101 с.

Додаткові ресурси:

Провідні інформаційні ресурси в Інтернеті, що відстежують тенденції розвитку кіно, узагальнюють світовий досвід:

1. www.aivf.org - Асоціація незалежних кинувиробників, інформаційне джерело для незалежних виробників малобюджетних фільмів.
2. www.afionline.org.au – Американо-австралійський кіноінститут. Центр, що здійснює архівні дослідження, вивчає проблеми історії кіно, його естетики, кіноосвіти.
3. www.bfi.org.uk – Британський інститут кіно (архіви, публікації, сценарії).
4. www.cilect.org - CILECT (Міжнародна асоціація шкіл кіно й телебачення, що розробляє широкий спектр проектів. Розташована у Брюсселі).
5. www.facets.org – Сінематека, що пропонує фільми.
6. www.focalpress.com – Focal Press – сайт, що відстежує появу нових досліджень та книг з проблем сучасних мас-медіа.
7. www.documentary.org – сайт Міжнародної асоціації документального кіно.
8. www.lcweb.loc.gov – Бібліотека Конгресу США
9. www.soc.org – міжнародний сайт товариства кінооператорів, що відстежує новітні тенденції розвитку операторського мистецтва.
10. 11. www.ufva.org – сайт Асоціації університетів - організації, що об'єднує навчальні заклади у галузі кіно.
11. 12. boxofficeguru.com – сайт статистичних даних по кінематографу (касових надходжень та ін..)
12. 13. www.cineweb.com – CINEWEB – сайт з проблем кинувиробництва.
13. 14. www.allmovie.org – база даних по кінематографу
14. 15. www.us.imdb.com – база даних по фільмах та загалом по кінематографу.

Сайти, що висвітлюють сучасні проблеми сценарної майстерності:

15. www.cinestory.com - база даних для сценаристів
16. www.newcenturywriter.com – сайт письменницької премії «Нове століття».
17. www.screenplay.com, www.screenstyle.com, www.writersstore.com - сайти, що надають програмне забезпечення та поради для сценаристів
18. www.scscreenwriting.com - сайт, що відстежує сценарні новації та тенденції сценарного ремесла.
19. <http://www.cinemotionlab.com> – сайт, що дає поради сценаристам (і загалом кінематографістам).
20. <http://kinodramaturg.ru/> - сайт: майстер-класи кінодраматургів, сценарії, сценаристи, відео.

Підбірка фільмів, що визнані найкращими професійним середовищем

<https://topdocumentaryfilms.com/>

Популярні проекти BBC

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLB0B9AF5754158BA9>

Адреси бібліотек:

1. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського – м. Київ, проспект Голосіївський, 3
2. Національна парламентська бібліотека України – м. Київ, вул. М. Грушевського, 1
3. Бібліотека Навчально-наукового інституту журналістики – м. Київ, вул. Юрія Ілленка, 36/1